

עטרת שרוב

עלון שבועי שע"י מוסדות קאמרגא בארה"ק – בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
רח' ארזי הבירה 48 ירושלים

פרשת ותר

עטרת ראשנו

דברי תורה מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

אָנְכִי הוֹי"ה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עַבְדִּים.
לֹא יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל פְּנֵי (כ ט).

איתא בבעל הטורים 'אנכי' בגימטריא כס"א. והכוונה בזה יש לומר, שבסוף הפרשה הקודמת כתוב הענין של מלחמת עמלק, וכתוב שם 'ויאמר כי יד על כס יה מלחמה להו"ה בעמלק מדר דר' (יז טו), ופירש שם רש"י ז"ל, נשבע הקב"ה שאין שמו שלם, ואין כסאו שלם, עד שימחה שמו של עמלק כולו, וכשימחה שמו יהיה השם שלם והכסא שלם.

והביאור בזה שיה"ה משם הו"ה מרמו למחשבה, וו"ה משם הו"ה מרמו לתרי"ג מצוות, שהו"ה הוא בחינת מצות עשה, והה' הוא בחינת מצוות לא תעשה, היינו שעמלק שהוא היצה"ר קירר וצינן את בני ישראל כמ"ש 'אשר קרד בדרך' בעשיית המצוות, שיעשהו בלי מחשבה ושכל, רק בקרירות כמצוות אנשים מלומדה, ועי"ז נפרד י"ה משם הו"ה בחינת מחשבה לר"ה. וגם נפגם אות אלה מכס"א, שמרמו על אלופו של עולם, שבני ישראל לא יחשבו, להמשיך אלופו של עולם בעשיית המצוות.

וזהו שדרשו חז"ל במסכת בכורות (ה:): 'ברפידים' כיון שרפו ידיהם מן התורה מיד 'ויבא עמלק'. דרשו דהפסוק בא להודיע הסיבה ששלט בהם, משום דהיו ברפידים דהיינו שרפו ידיהם מן התורה. ועוד אמרו חז"ל במדרש רבה (כו ב) שאמרו 'היש הו"ה בקרבנו' מיד 'ויבא עמלק'.

ולכן ע"י קבלת התורה שפסקא זוהמתן

מישראל (שבת קמו), נעשה התיקון והשלימות בשם הו"ה ובכס"א, וזהו שמרמו הבעה"ט שאנכ"י בגי' כס"א, לרמוז לתיקון הכסא הנעשה בקבלת התורה, ויהי"ה אלהיך מרמו לתיקון שם הו"ה, וזה מרמו התורה 'לא יהיה לך אלהים אחרים על פני' כי 'על פני' בגי' עמלק והבן.

ולזה רואים שהשני הדברות אנכי ולא יהיה, הם מצוות התלויות במחשבה, והטעם כי 'אנכי' הוא הראש והשורש של כל המצוות עשה, ולא יהיה לך הוא הראש והשורש של כל המצוות לא תעשה, ולזה אמרו חז"ל (מכות כד), אנכי ולא יהיה לך מפי הגבורה שמענו, כי הם השורש של כל התרי"ג מצוות כמבואר בשל"ה הקדוש (יתרו תורה אור ב). וכמו שאומר ג"כ רש"י (שמות כד יב) זז"ל: שכל שש מאות ושלוש עשרה מצוות בכלל עשרת הדברות הן, ורבינו סעדיה פירש באזהרות שיסוד לכל דבור ודבור מצוות התלויות בו.

להורות שצריך לעשות כל התרי"ג מצוות במחשבה ודיבור ומעשה, כמבואר בזהר הקדוש (ח"ג פג). שער הגלגלים הקדמה (טו) שכל אדם מישראל צריך לקיים את כל התרי"ג מצוות התורה, במחשבה דיבור ומעשה, כמ"ש בפ"ך ובכלבך לעשתו (דברים ל יד), כדי להשלים לבושי נפשו ולתקנם שלא יהא לבושא דחסרא, ואז הם המצוות בשלימות, כי אם ח"ו יחסר אחד משלשה

בס"ד, עט"ק פרשת יתרו
כ"ג שבט תשפ"א – שנה י"ב גליון תקמ"ז

זמני הדלקת הנרות ומוצ"ש

ירושלים	הרה"ג מוצ"ש	ר"ת
4:41	5:56	6:35
4:55	5:57	6:31
5:00	6:20	6:32
4:49	6:08	6:20

מבוסס על חתומי. מולד אורי יום ששי טעה 4:19 חלקים

נא לשמור על קדושת הגליון

בחינות האלו, יצטרך לבא בגלגולים רבים עד שיקיים כל תרי"ג מצוות התורה בשלימות. וזהו כל התכלית של המצוות לעשותו במחשבה ושכל, ולהמשיך בו אלופו של עולם, ועי"ז נעשה מחיית עמלק בשלימות.

ולפי"ז יש לרמוז עוד, שהנהגה אא"ז הגה"ק רבי יצחק יהודה יחיאל מקאמרגא זי"ע מפרט בספרו אוצר החיים י"ד מצוות שיש בעשרת הדברות עיי"ש. וזהו 'כי י"ד' שע"י י"ד מצוות שבבעשרת הדברות, 'על כס יה מלחמה להו"ה בעמלק' יכולים להכניע ולמחות את זכר עמלק.

והנהגה הר"ת של כל הפסוק של 'אנכי הו"ה וגו' בגי' יצח"ק, לרמוז שבזכות יצחק אבינו הוצאתיך מארץ מצרים, כמו שמביא הבעה"ט בשם המדרש בריש פרשת וארא.

והר"ת של הפסוק השני 'לא יהיה לך וגו' בגי' רכ"ב, להורות שע"י שיעשה כל התרי"ג מצוות בשלימות במחשבה ודיבור ומעשה, שהם נגד הרמ"ח איברי האדם ושם"ה גידיו, יתקדש כל גופו ונפשו, ויהיה מרכבה להשי"ת וכסא לקדושה שהשכינה הקדושה ישרה עליו. הקב"ה יעזור שנוכל לעשות המצוות בשלימות ולהיות מרכבה וכסא להשי"ת.

רעוא דרעוין תש"ע לפ"ק

עטרת פז

אמרות טהרות מרבתינו זי"ע

וַיִּשְׁמַע יְתָרוֹ כִּהְיוּ מִדְּבַר מֹשֶׁה אֵת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה אֱלֹהִים לְמֹשֶׁה וְלִישְׂרָאֵל עַמּוֹ (יא א).

אפשר לומר מעט למה לא נתנו שם אחר שנתגיי, ורק הוסיפו לו אות ו' כמו שפרש"י, דלכאורה מצינו שאם אחד מתגיי נותנים לו שם יהודי לגמרי. אך אפשר לתרץ עפ"י מה ששמעתי מאממו"ר הגה"צ הקדוש רבי חיים יעקב מקאמרנא שליט"א, שהקשה ג"כ על רות שלא מצינו שנתנה לה שם אחר לאחר שהתגיירה, ותירץ שמה שקוראין לו שם אחר הוא כדי שיהיה לו שורש בתורה, ושם יהודי, והנה איתא בחכ"ל (סנהדרין ג.) שבני נח נצטוו בו מצוות, ובני ישראל צריכים לקיים תרי"ג מצוות. והנה רות בגימטריא תר"ו ועם הווי"ו מצוות קודם שנתגייר הם בני תרי"ג מצוות, ולכן לא שינו שמה משום ששמה רות מרמז על התרי"ג מצוות עכ"ד ונכון הוא. ואם כן נוכל לומר גם אצל שמו של יתרו, כי יתרו עם הארבע תיבות בגימטריא כת"ר, מרמז לכת"ר מצוות תרי"ג דאורייתא וזי"ו מצוות דרבנן.

מעשה שלום מרבינו שלום מקאמרנא

וַיָּבֵא יְתָרוֹ חֵתָן מֹשֶׁה וכו' אֲשֶׁר הוּא חֵתָן שֵׁם הַר הָאֱלֹהִים (יה ה).

ר"ל במקום שמושה חונה, שם הר האלהים, שהרי אמר לו הקב"ה של נעלך מעל הגלך כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קודש הוא היינו בכל מקום אשר משה עומד ולומד התורה, שם 'אדמת קודש'.

בית אבות עמוד בו מרבינו חיים יעקב מקאמרנא

וַיִּתְּנֵבּוּ בְּתַתִּית הַקָּהָר (טז ז).

אבל באמת כפה עליהם ההר, כי אותו רעותא ורצון, סוף כל סוף לא היה מצדם אלא מחמת הנם, ומעט על ידי דם פסח ומילה, וצפה יוצר בראשית שעתידין עוד ליפול ממדרגה זאת, כמו שאמרו (דברים ה כד) ושמענו ועשינו שהקדמו שמיעה לעשה. ועיקר זיכור אלו הבחינות אל כל כללות ישראל לא יהיה עד לעתיד, כי לא בחפזן תצאו (ישעיה נב יב). ולכן כפה ההר כידוע עד דהדר קבלוהו בימי אחשוורוש (שבת פח.), שראה לבחינות רצון זה הוא בכל מדרגה לפי ערך שעומד בה, והבן היטב.

אוצר החיים ויקרא דף רכז: מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא

עטרת חכמים

עיונים וביאורים מרבתינו זי"ע

וְלֹא תַעֲלֶה בְּמַעֲלֵת עַל מִזְבְּחִי אֲשֶׁר לֹא תַעֲלֶה עֲרֹתָךְ עָלָיו (כ כ).

'במעלת' הבית דגש בכל הספרים הקדמונים, וחסר ואו 'במעלת' שאין בהם ואו, אבל במעלות בוא"ו אתה עולה. כמו שביאר מרן הקדוש האר"י בן שרה, ועיין בתולדת יעקב יוסף (פ' ואתחנן) שמעתי ממורי, שרוב ענותנותו של אדם גורם שנתרחק מאת השם יתברך, שמצד שפלתו אינו מאמין כי האדם גורם ע"י תפלתו ולמוד תורתו שפע אל כל העולמות, וגם המלאכים ניוונים ע"י תורתו ותפלתו, שאלו היה מאמין זה, כמה היה עובד השם בשמחה ובריאה מרב כל, לעמוד בחצות לילה דייקא ללמוד תורה ולומר שירות ותשבחות, והיה נזהר בכל אות ותנועה ומלה לאומרה כדקא יאות, וגם לתת לב על הפסוק (תהלים סח ד) 'אם תשכבון בין שפתים', שהקב"ה שומר ושוקד על שפתי האדם ונושקין, כשהוא אמרה בתורה ובתפלה ברחילו ורחימו, כל חד לפום חילא, ואם ישים אליו לבו, בודאי מי זה האיש אשר לא יאחזנו רתת שהמלך גדול ונורא שומר ושוקד על שפתים של אדם, והוא מעין מה שאמרו חז"ל (גיטין ג.) ענותנותו של רבי זכריה בן אבקולם חרב בית המקדש.

כך ראוי האדם לשום אל לבו, ולומר כי הוא 'סלם מצב ארצה וראשו מגיע השמימה' (בראשית כה יב), וכל תנועותיו ודבריו והלכותיו ועסקיו עושה רושם למעלה, או בודאי יזהר לחפש כמטמונים בכל דרכיו ועסקיו ולמודו, שיהיו באהבה ויראה ובלב נכנע ושפל אין ממש, מה שאין כאן אם אדם חושב מה אני ומה אדם ספון לפגום ולתקן למעלה, ושיהיה נרשם כל עניני למעלה, ובוה מוליך לו היצר הרע לסבור שאין כמותו בעולם שאין צריך אלא מחשבה ומוח, ומבזה כל הצדיקים, ואומר שיש לו דרך להתפלל ד' שעות אחר חצות היום, וברגע מבזה התפלה ומבזה המצוה ומבזה בני ישראל הקדושים והטהורים עם ה'.

ובאמת דרכו חשך ואפלה מנוודה, כי כל האדם שבשם ישראל יכונה אף רשע, אסור לכוזות אותו אף בלבו, אלא להמשיכו בלבו לתשובה בהכנעה אמיתות. כי האדם ע"י מעשיו ומדות טובות שלו, הוא דבוק בו יתברך ממש והלכת בדרכיו, 'מדו בד' (ויקרא ו א), שיהיה כמדתו מה הוא רחום ורחמיו ממאן על חייבא ועל כולא. כך יתעורר אדם במדות טובות ויתעורר כך למעלה בכל העולמות, דע מה למעלה צורת אדם של מעלה הוא ממוך (אבות א ב) שאתה מעורר כך, אבל באמת אין למעלה לא פנים ולא אחור וכו'.

וזהו זילא תעלה במעלת' חסרין ווין, בגאווה ושקר יושב ומתלוצץ כל היום, ועושה תפלתו ותורתו עראי, ואומר שאין כמותו וכל כיוצא בוה, אבל במעלות כואו בעין החיים יעלה מעלה מעלה, החוקיו עצמיכם לגדולים ותהיו מן בני עליה, אמן כן יהי רצון ושים חלקנו עמהם.

היכל הברכה דף קלא: מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא

עטרת רז

רזי תורה מרבתינו זי"ע

כִּבְדֵם אֶת אֱבִירֵי וְאֶת אַמְנֵי לְמַעַן יֵאָרְכוּ יָמֵיכֶם עַל הָאָדָמָה אֲשֶׁר הוּי"ה אֱלֹהֵיךְ נְתַן לָךְ (כ כ).

ובשניות אמר 'כאשר צוך' שתעשה המצות לשם פעלם, 'כאשר צוך' לשם מצות בוראו וקונו.

ולזה ככאן דמייירי בכבוד אב ואם גשמיות, ועושה להנאתו, אמר 'יארבון' במלאפום ובואו, כידוע

(פע"ח שער התפילין פמ"ו) מסוד כתיבת השם שצריך לייחד הוא עם האב, ובמצוה גופניות אינו גורם

אלא יחוד תתאה ואו עם האב, ובדברות השניות דמייירי שעושה בתחתון ומרמז לאב ואם עליונים,

כתוב 'יארבון' ביד, שגורם לייחד יוד עם האב, כידוע מכתבת השם שצריך לייחד היוד עם כתיבת ה', כי

העושה מצוה באור עליון מייחד יחודא עלאה, של 'הישב' (תהלים קכג א) 'ושבילך' (שעו ע כ) יתיר יוד

כנודע (זוה"ק ח"א רכת).

היכל הברכה דף קכו: מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא

כאבנים על ראשו, וכן כל המצות, ויש צדיק עושה כל המצות בנועם וכזו ואור וחיות ודביקות, וגם זה שעושה להנאות עצמו שהשכל גודר עליו והוא טוב לו, או שעושה בלתי חיות, יש לו ג"כ חלק לעוה"ב כמבואר בלק"ת פ' עקב, אלא שאינו דומה להעושה לשם רצון בוראו ובשמחה ובאור, וכן שמירת שבת יש שעושה להנאותו, נח ממלאכה כי חפץ לנוח מיגיעו ומתענג גופו בשבת, והקב"ה אמר למשה 'אתה דבר' (שמות לא יג) מה שדברת במצרים שינוחו בשבת להנאתך, חוזר ודבר שאל יעשו כך, אלא יניחו לשם מצות הקב"ה, לייחד האורות בשבת 'שבתת' יחד תו"מ. ובדברות הראשונות לא מיירי אלא שינוחו ויקיימו השבת, וכן מצות כבוד, יהיה מה שיהיה, הרי עושה רצון הבורא, ויש לו חלק לעוה"ב,

'יארבון' חסר יוד, ומלא ואו, ובדברות ואתחנן 'יארבון' (דברים ה טז) מלא יוד וחסר ואו.

עייין בע"ח (שער טו פ"ג) סוד 'הארכת' (דברים כב ז) בסוד מוחין הגדלות. והנה ככאן מדבר בדבר בחינת ואו, ושם מדבר בבחינות נוקבא יוד בחינת 'עיר קמנה' (קהלת ט ד), שיתעלה המלכות עד אריך נטריקון 'יארבון' בסוד עמרת על בעלה, יוד על ואו.

ועייין בלק"ת תשא, מעט למה רק בדברות שניות אמר 'כאשר צוך הויה', והענין כי יש כבוד אב ואם דגופא, והוא מצוה שהשכל והדעת גזור, ודרך אדם לאהוב ולכבד הוריו, ולמושך אחריהם מדרך המבע, וכן יש מצות שהאדם עושה אותן בלתי חיות, אלא כשור לעול, לעשות רצון בעליו, מניח תפילין והם

שולחן הטהור

לקט הלכות מספר 'שולחן הטהור' וזר זהב' לרבינו יצחק אייזיק מקאמרינא זי"ע

לשכור גוי לפנות הזבל בשבת, לבנות בית הכנסת בשבת, ובאיזה אופן מותר לגוי לעבוד בשבת בעד הישראל. סימן רמד
ח. נוהגין היתר לשכור גוים בקבלנות לפנות הזבל ברחוב, והגוי עושה לעצמו אפילו בשבת, וכיון שהוא אינו מוכרח כלל שהוא בשביל ישראל, דהרי אפשר שהגוי עושה לעצמו לזבל שדהו וכיוצא בו, אבל לבנות בית הכנסת בשביל הרבים אסור באיסור גמור וחמור, אף על פי שמפורסם במקומות הללו שדרך לבנות על ידי אומן שלוקח מן הקלאפטער. כך וכך, וכל שכירי יום שצריכין לבנין הוא שוכר ומשלם, הכל אסור וחילול שבת גדול, כי מלאכת פרהסיא בפומבי אסור לגמרי:

ט. דרך השרים להיות להם שרייבער [כותב] או שאר בעלי מלאכות, והוא נותן לו כך וכך לשנה, ובעת שיש איזה מלאכה אצל השר עושה לו ובהרבה זמנים הולך בטל, מותר להניחו לעשות לו בשבת, אם עושה

~~~~ מסגרת השלחן ~~~~

בשבת.

ו. **מג"א** (סקט"ז) והוא הדין אם שכרו לארוג לו תמיד או לכתוב לו תמיד דזה פשיטא דאסור לכתוב לו בשבת.

ז. עיין **במשנ"ב** (שם סקט"ד) דמביא דמהט"ז משמע דגם בכהאי גוונא חשוב להרמב"ם קבלנות כיון שאינו מקפיד עליו אם יבטל איזה יום, ועיין **בשו"ע הרב** (ס"א) דמביא דיש מתירים גם בשכרו לכל המלאכות, לפי שהנכרי אינו מעלה על דעתו שהישראל אינו מכריחו לעשות בשבת, ושלא ינכה לו כלום משכרו אף אם לא יעשה כלום בשבת אלא הוא עושה מאליו לפי תומו להשלים קבלנותו שקיבל עליו בתחילת שכירותו, לעשות כל המלאכות שיצטרכו לישראל בכל משך זמן שכירותו כדי שישלם לו שכר משלם ולא יהיה עליו שום תערומת, ומסיים ואין לסמוך על סברא זו.

ח. כמבואר **ברמ"א** (ס"ה) אבל כששכרו לכל המלאכות שיצטרך תוך זמן השכירות לכ"ע אסור.

ט. עיין בכל זה **בשו"ע** (ס"ה) ו**במג"א** (שם).

א. ראה **במג"א** (סק"ח) שמביא דיש מקומות שנוהגין היתר לשכור גוים לפנות הזבל, ובתחילת דבריו מביא להתיר משום דבשל רבים ליכא חשדא, ו**במשנ"ב** (סק"ג) מביא דהאחרונים השיגו על טעם המג"א, וגם המג"א בעצמו חזר בו, וטעמו משום שיש חילול השם בדבר, ורבינו מתיר מטעם שאינו מוכרח כלל שהוא בשביל ישראל דאפשר שהגוי עושה לעצמו, כדי לזבל שדהו.

ב. תרגום: סוכן שמוכר עצים לפי מידה.

ג. **המג"א** (סק"ח) מסיק שאין להתיר לבנות בית הכנסת ומשום חילול השם, ודעת רבינו לאסור משום מלאכת פרהסיא בפומבי אסור לגמרי, ועיין **במשנ"ב** (סק"ג) דמביא ומ"מ כתבו כמה אחרונים דאם יש חשש ח"ו שיתבטל בנין ביהל"נ לגמרי מותר להניח לא"י לבנות כשהוא בקבלנות, ובלבד שיהיה מפורסם לכל שהוא בקבלנות.

ד. כמבואר **בשו"ע** (ס"ה) וכפירוש **המג"א** (סק"ד) ומובא **במשנ"ב** (סקכ"ד).

ה. ואם לא יעשה בשבת עושה למחר, ואין הישראל מרויח במה שעושה

עטרת תפארת

עובדות וסיפורים מרבותינו זי"ע

והזהרתה אתהם את החקים ואת התורות (יה כ).

ליצלו, שהכרח לאכל פת עכ"ו"ם, וכשהלך לשכב על הספסל אהז אותו בעירות של אש, שלא היה יכול לסבלו, ולשמחה מה אז עושה. ואמר לו שימתין עד שיתפלת תפלת ערבית, ויאכלו שניהם סעודת ערבית, וכן הנה, ובתוך הסעודה אמר לו, אני אספר לך מה שהרגשתי בך: זה איזה מאות שנים שיצאה גזרה רעה רחמנא ליצלו לשרף את התלמוד, והיה בקראקא מלמד אחד גאון וקדוש, ולקח אתו עמו תני"ך, ובא לזו הבית מזיגה, והתחיל לחזר כל דרשות תנ"ל מתוך תני"ך, שאם חס ושלום יתקיים הגזרה, שיוכל להעתיק את כל הש"ס מתוך התני"ך, והיה בךאן זמן גדול, ומזה היה לך ההרגשה שהרגשתי.

כתבי שם

ובתוך כך שמע קול עגלה שבא לשם, ולבש את עצמו תכף, והלך לבית המזיגה, ואז בא בבוך קדשת חותני זקני הרב הקדוש המפורסם רבנו יוסף מעיר חדש צ"ל בן הרב הקדוש בעל המאור ושמש, שהיה אז עדין סוחר, עם עגלה מלאה סחורה, וכאשר ראו זה את זה, שאלו מה הוא עושה שם, שהיו מפיריו את עצמו, והשיב לו רבנו. שבא לךאן לעת ערב, ואין לו מכתב תעודה, על בן הוא ממתין, שיצדמן לו איזה חשוב, שיוכל להעביר אותו על הגבול, והשיב לו. שלא ידאג, כי הוא חשוב שם.

ואחר כך שאל את רבנו, מדוע פניך בעצבות רחמנא ליצלו. והתחיל רבנו לבכות בקול גדול, על הסבה שארע לו רחמנא

פאשר נסע רבנו רבי יצחק אייזיק מקאמרינא לרבו הקדוש רבי משה צבי מסאורנאן צ"ל, ובחזרתו נסע דרך עיר קראקא, וכל היום התענה, ובא לשם לעת ערב, והיה לו רעבון גדול עד שאחזו בלמוס רחמנא ליצלו, והכרח לקנות שם פת עכ"ו"ם עבור עשרה צ"ל שהיה לו, להחיות את נפשו. ואחר האכילה שכב את עצמו על ספסל ארבה שהיתה שם בבית המזיגה, וכאשר שכב שם איזה דקות, אחזתו אש להבה, ותקף עמד ממשיכו והתישב והרהר בעצמו מכה מה הרגיש את החמימות הזאת, והתחיל לבכות בבכי גדולה, כי מה אז הבעירות אחר אכילת פת עכ"ו"ם, והלך לחזר והסיר את מלבושיו, ועשה גלגול שלג כמה פעמים.

עטרת החסידות

מספרי רבותינו הקדושים ז"ע

האיך היו כתובים עשרת הדברות על שני לוחות האבנים, וכמה פעמים היו כתובים, וענין זכור ושומר בדבור אחד נאמרו.

עבריהם, ולכן מביא בכאן אותו הפסוק של רבן לרשב"י גם כן, כיון דמוכרח לומר דעשר כתב על שטח של אורך ורוחב, ממילא הם עשרים, דהא כתיב 'משני עבריהם'.

והירושלמי מפרש לרשב"י הטעם, דכתיב משני עבריהם. וכן הגיה הגאון מוילנא ונכון, אבל גם גירסא שלנו מתפרש על דרך זה, אלא שסמך על המבין, דהוא דבר ידוע דשני עבריהם כתיב.

ורבי סימאי נפקא ליה מסיפא דקרא דכתיב 'מזה ומזה' והיינו על כל ארבע צדדים גם כן ועל השטחים, דהא כתיב 'משני עבריהם'. וכל דברי חכמים חיים וקיימים.

'פני זקן' על הירושלמי שקלים פ"ו ה"א

זכור ושומר בדבור אחד נאמרו

מבואר בפרקי היכלות (ראה

ראשית חכמה שער האהבה פ"ט),

שיש היכל חשמלים שיכולין לדבר אלף דיבורים דיבור אחת, והנביא כשירצה ליכנסו דרך היכל שלהם, ינסו אותו, אם יוכל לדבר כמותם אלף תיבות דיבור אחד, יניחו אותו לכנוס, ואם לאו דוחין אותו לחוץ. וענין אלו שני עשרת הדיברות דיבור אחד, שם (פרשת יתרו) וידבר אלהים מגופא דבינה נשמת הת"ת מדריגות ישראל, ובכאן (פרשת ואתחנן) "א"ת דב"ר ה" כתי"ר אח"ד במספר השוה, והוא מדריגות משה שער החמשים דעת עליון דעליון נשמת הבינה, יחוד א יוי, דעת גניז בפומא דמלכא, נשיקין הנעלמים בעולמים עליונים, ישקני מנשיקות פיהו. וכל אלו המדריגות מדריגות ישראל ומדריגות משה הכל אחדות אחד.

ואם יש למלאך חשמל אלף פיות, ובכל פה מדבר אלף דיבורים בדבור אחד, מכל שכן בגבחי מרומים יתברך ויתעלה, ששם האחדות הפשוט אור א"ס המאיר לכל אתר, ולית אתר פנוי מניה (תיקו"ז קכ"ב:). אלא שבב"ע יש פרסה ומסך, ובאצילות הכל אחדות הפשוט, ומכל רעיון נעלם.

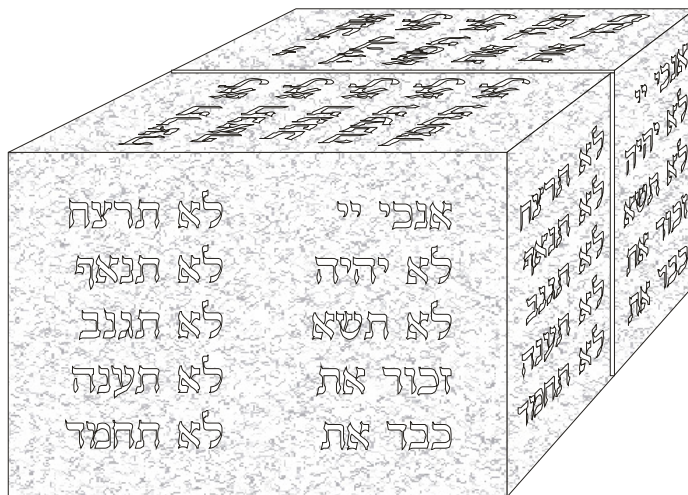
ולכן אלו הדברות דיתרו ואתחנן בהרף עין נאמרו ובדיבור אחד, וכל ישראל היו במדריגה זאת לדבר כן ולשמוע כן.

ודי בזה לשתום פי הטפשים,

לא ידעו ולא יבינו, טח מראות עיניהם. ותמוה בעיני האיך אנשי החומר, טיפה סרוחה, רימה ותולעה, מלובש בגוף עכור כזה, משכא דחויא, ירצו להשכיל בטפשותם עיניים כאלו מגדולת אלהותו יתברך. ואתה בני אל תט לבך לטפשותם, ואז תאיר נפשך באור החיים.

'היכל הברכה' דברים דף לב:

מוסיף צדי צדדים, שהם ארבעה ללוח, אחד למעלה ולמטה לימין לשמאל, וכל אחד עוביו שלשה על אורך ששה, וחמשה דברות לכל אחד מהם הרי עשרים, ועשרים לשני השטחים משני

עבריהם שכל אחד מהם ששה על ששה, הרי ארבעים ללוח זה, וארבעים ללוח זה.

דוק בקראי דמיייתי ראייה מנייהו ותשכח דיאות אמרן, דחנניה הביא ראייה מדכתיב ויכתבם על שני לוחות אבנים ויתנם אלי, הכוונה שהשם יתברך כתב עשרת הדברות בשני הלוחות, חמשה על זה וחמשה על זה כדרך נתינתם אלי, והיינו על צדי הלוחות, וזהו ויתנם אלי.

ורבנן דאמרו עשר על לוח, נפקא להו מדכתיב ויגד לכם את בריתו ויכתבם על שני לוחות אבנים משמע דכל עשרה על זה וכל עשרה על זה.

ורשב"י לא פליג על רבנן אלא דמוסיף 'משני

כיצד היו כתובים הלוחות

כיצד היו הלוחות כתובים, רבי חנניה בן אחי רבי יהושע אומר, חמשה על לוח זה וחמשה על לוח זה, ה"ד ויכתבם על שני לוחות אבנים (דברים ה

ט) חמשה על לוח זה וחמשה על לוח זה. ורבנן אמרי, עשרה על לוח זה ועשרה על לוח זה, ה"ד ויגד לכם את בריתו אשר צוה אתכם לעשות עשרת הדברים (שם ד יג) עשרה על לוח זה ועשרה על לוח זה. רבי שמעון בן יוחאי אומר, עשרים על לוח זה ועשרים על לוח זה, דכתיב עשרים על לוח זה ועשרים על לוח זה, רבי סימאי אומר, ארבעים על לוח זה וארבעים על לוח זה, דכתיב 'מזה ומזה הם כתובים' (שמות לב טו).

ירושלמי שקלים פ"ו ה"א

ופירש בזה הגאון בעל עשרה

מאמרות (מאמר חקור דין חלק ב פ"כ).

ואעתיק דבריו, והיותר קרוב לפשט המאמר ואמיתותו הוא, שכל אחד מהתנאים מוסיף על דברי חבירו ולא פליגי. דכוליה עלמא מיהא רוחב הלוחות ששה על ששה מחזיק עשרת הדיברות לא פחות ולא יותר. והם נקראים בשטח כלל רוח וכלל פינה [ושטח היינו מקום של ו' על ו'], למען ילמדו להנות בהם כל הקרב הקרב מארבעת הדגלים, יהודה ממזרח, ראובן מדרום, וכן כולם.

והיה זה מעשה אלהים בלתי משוער בשכלנו,

לא כמעשה הדיוט שצייר זולתינו לפנינו בבית המדרש.

ובירורא דמלתא, דמאן דאמר חמשה חמשה,

חשיב להו בזמן שעל צד ינשאו, על שתי ידיו של משה והיו תאומים, ומאירים אל עבר פניו, והוא צופה והוגה בהם את כל הדיברות, חמשה על זה וחמשה על זה, שהרי עובי כל אחד מהם שלשה טפחים, והאי תנא מייירי מעוביין של לוחות, שהיו שלשה על ששה אורך, ומחזיק כל אחד מהם חמש דברות, שהרי ששה על ששה מחזיק עשרת הדברות, ובזמן שהיו הלוחות על ידיו של משה, היו מונחים על עוביין, והיו נגד פניו של משה.

ומאן דאמר עשרה לכל לוח, חשיב להו בפתחו אותם לעיני כל ישראל, ושטח כל לוח הוא ששה על ששה, וכדרך שהם מונחים בארון כדאיתא בבבא בתרא פרק השותפין (יא). רבנן לא פליגי כלל על חנניה, דחנניה מייירי מעוביין של שני לוחות, ורבנן מייירי משטחן של לוחות שהיה עשר על זה ועשר על זה.

ורבי שמעון מייירי בהחשב שני עבריהם היו עשרים לכל חדא על שני השטחים, 'מזה ומזה הם כתובים'. ורבי סימאי לא פליג, אלא

מוסדות קאמרנא בארה"ק

בניסיונות ס"ק מרן אדמו"ר שליט"א

קול רינה וישועה באהלו צדיקים

בלב מלא רגש גל וחרוה, ברנה ובשמחה ובחדת קדש, נשגד מלואה טנא ברכות מאליפות, קדם עטרת ראשיתו והתפארותו, מאד עניינו, מודה הרבנו

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

לרגל השמחה השוריה במעון הקודש שמתח אירוסו נכדו הבה"ח פרי עץ הדר ענף עץ אבות הרב חיים יעקב נ"י מבחוריו ישיבת טשעביץ בן לבנו הרח"צ פרי עץ חיים רבי יהודה אריה לייב מ"צ סאפרין שליט"א ראש הכולל להוראה קול יעקב קאמרנא עב"ג הכלה שתחי' בת כ"ק אדמו"ר מסאוראן שליט"א חתן הגה"ח מוה"ר קלמן מלך שליט"א ראש כולל ש"ס ב"ג

יהא רעוא שיוצו להקום בית נאמן בישראל, על דרך ישראל סבא רבותינו הקדושים, וזוכה מו"ר לרעות נחת וקדושה מהם ומכל יוצאי, בבריות גופא ונהורא מעליא דשן ורענן יהיה, וזוכה במהרה לעוד ישמע בערי יהודה ובחוצות ירושלים קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה, אמן ואמן.

הנהלת המוסדות חו"ר הכולל

בית מדרש לתורה ולהלכה

מועל אברכים להוראה

מכון לתעודות ספרי רבנות

טיעורי תורה ארגון תוד

כתובת: רח"א רמת השרון 48 ירושלים

טלפון: 02-5823727 פקס: 02-5325814